

Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren
Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het
Glazeniersbedrijf

LEI Code: ECUNPD9TC7ARPR4G0150

Datum: 30 juni 2026

Verslagjaar: 2025

Samenvatting

Bedrijfstaking Pensioenfonds Vlakglas neemt de belangrijkste ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking.

Deze verklaring heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025. Het Pensioenfonds neemt vanaf 1 januari 2024 de belangrijkste ongunstige effecten in aanmerking.

In de Europese verordening (de Sustainable Finance Disclosure Regulation 2019/2088 oftewel 'SFDR') zijn de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren gedefinieerd in de vorm van verplichte en vrijwillige indicatoren (of Principal Adverse Impact of PAI-indicatoren). Met het Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen stuurt het pensioenfonds op een aantal van deze indicatoren.

De belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van milieu zijn:

- Broeikasgasemissies (PAI 1), koolstofvoetafdruk (PAI 2) en broeikasgasintensiteit (PAI 3) van ondernemingen
- De blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (PAI 4)

De belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van sociale thema's zijn:

- Schendingen van de VN Global Compact, de UN Guiding Principles on Business and Human Rights of OESO-richtlijnen voor ondernemingen (PAI 10)
- De blootstelling aan controversiële wapens (PAI 14)

De belangrijkste maatregelen die het pensioenfonds inzet zijn uitsluiting, ESG-integratie en CO₂-reductiedoelstellingen. De exacte invulling van deze instrumenten kan verschillen per beleggingscategorie en vermogensbeheerder.

Deze verklaring bevat de volgende hoofdstukken:

1. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren
2. Beschrijving van het beleid voor de vaststelling en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren
3. Engagementbeleid
4. Verwijzing naar internationale normen
5. Historische vergelijking

Summary

The pension fund considers the principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors.

This statement covers the reference period from 1 January 2025 to 31 December 2025. The pension fund has taken principal adverse impacts into account since 1 January 2025.

The European regulation (the Sustainable Finance Disclosure Regulation 2019/2088 or 'SFDR') defines the principal adverse impacts on sustainability factors in the form of mandatory and voluntary indicators (or Principal Adverse Impact or PAI indicators). Through its Responsible Investment policy, the pension fund focuses on a selection of these indicators.

The principal adverse impacts in terms of environment are the following indicators:

- Greenhouse gas emissions (PAI 1), carbon footprint (PAI 2), and GHG intensity of investee companies (PAI 3)
- Exposure to companies active in the fossil fuel sector (PAI 4)

The principal adverse impacts in terms of social conditions are the following indicators:

- Violations of the UN Global Compact, the UN Guiding Principles on Business and Human Rights, or the OECD Guidelines for Multinational Enterprises (PAI 10)
- Exposure to controversial weapons (PAI 14)
- Countries invested in with violations of social rights (PAI 16)

The key ESG-instruments used by the pension fund in response include exclusion, ESG integration and carbon reduction targets. The specific application of these instruments may vary by asset class and asset manager.

This principal adverse impacts statement elaborates on the following topics:

1. Description of the principal adverse impacts of investment decisions on sustainability factors
2. Description of policies to identify and prioritize principal adverse impacts on sustainability factors
3. Engagement policies
4. References to international standards
5. Historical comparison

1. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Het overzicht hieronder toont de belangrijkste ongunstige effecten van de beleggingsportefeuille op duurzaamheidsfactoren over de afgelopen jaren. Per indicator wordt inzichtelijk gemaakt in hoeverre het pensioenfonds rekening houdt met deze effecten. Daarnaast wordt beschreven welke maatregelen het afgelopen jaar zijn genomen om deze ongunstige effecten te beperken. Waar van toepassing worden ook de geplande maatregelen en doelstellingen voor de volgende referentieperiode benoemd. De maatregelen die het pensioenfonds inzet, maken onderdeel uit van het Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen en bestaan uit de volgende instrumenten: uitsluiten, ESG-integratie en CO₂-reductie.

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2024 (datadekking)	Effecten 2025 (datadekking)	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Klimaat en andere milieu-indicatoren						
Broeikasgas-emissies	1. Broeikasgasemissie (BKG-emissies)	Scope 1 BKG-emissies (ton CO ₂ e)	19.196 (58,6%)	12.614 (60,5%)	Deze indicator toont de aan de portefeuille toegerekende broeikasgasemissies van ondernemingen waarin wordt belegd, uitgesplitst naar Scope 1, Scope 2 en Scope 3. Scope 1-emissies zijn directe emissies uit bronnen die eigendom zijn van of onder beheer staan van de onderneming. Scope 2-emissies zijn indirecte emissies die samenhangen met de opwekking van ingekochte energie, zoals elektriciteit, warmte of koeling. Scope 3-emissies zijn overige indirecte emissies in de waardeketen van de onderneming, bijvoorbeeld bij leveranciers, klanten of het gebruik van verkochte producten. De gerapporteerde emissies zijn in 2025 lager dan in 2024. De daling hangt met name samen met ontwikkelingen binnen de LDI- en high-yieldbeleggingen.	<p>Beheersmaatregelen: CO₂-reductiedoelstellingen binnen de beleggingsfondsen Allocatie naar groene obligaties Uitsluitingen binnen de beleggingsfondsen Stemmen en engagement</p> <p>Binnen de meeste beleggingscategorieën heeft de vermogensbeheerder CO₂-reductie vastgesteld.</p> <p>Binnen de meeste beleggingsfondsen wordt uitgesloten op vervuilde sectoren zoals olie-zand, fossiele brandstoffen, palmolie of andere hooguitstotende sectoren.</p>
		Scope 2 BKG-emissies (ton CO ₂ e)	7.052 (58,6%)	6.361 (60,5%)		
		Scope 3 BKG-emissies (ton CO ₂ e)	151.439 (58,6%)	142.762 (60,6%)		
	Totaal BKG-emissies (ton CO ₂ e)	186.907 (58,6%)	171.402 (58,4%)			
	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk (ton CO ₂ e per miljoen EUR belegd)	106 (57,2%)	96 (58,4%)	De koolstofvoetafdruk geeft de aan de beleggingen toegerekende broeikasgasemissies weer per miljoen euro belegd. Hierbij wordt uitgegaan van de totale broeikasgasemissies van ondernemingen waarin wordt belegd, bestaande uit Scope 1-, Scope 2- en Scope 3-emissies. De koolstofvoetafdruk is in 2025 gedaald ten opzichte van 2024. Deze ontwikkeling wordt	

					beoordeeld in samenhang met portefeuilleontwikkelingen, datadekking en de gehanteerde berekeningsmethodiek.	
	3. BKG-Intensiteit	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd (ton CO ₂ e per miljoen EUR omzet)	371 (63,1%)	318 (61,3%)	Deze indicator toont de broeikasgasintensiteit van ondernemingen waarin wordt belegd, uitgedrukt in ton CO ₂ e per miljoen euro omzet. Hierbij wordt uitgegaan van de totale broeikasgasemissies van ondernemingen, bestaande uit Scope 1-, Scope 2- en Scope 3-emissies. De BKG-intensiteit is in 2025 gedaald ten opzichte van 2024. De uitkomst kan worden beïnvloed door wijzigingen in de portefeuille, omzetgegevens, datadekking en methodologie.	
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel van investeringen in bedrijven die zijn blootgesteld aan activiteiten gerelateerd aan fossiele brandstoffen, waaronder exploratie, winning, opslag, distributie en handel in olie en gas, de productie en distributie van thermische kolen, en de productie, distributie, opslag en voorraden van metallurgische kolen.	3,0% (63,2%)	2,1% (61,4%)	Deze indicator toont het aandeel beleggingen in ondernemingen die actief zijn in de sector fossiele brandstoffen. De blootstelling is in 2025 gedaald ten opzichte van 2024. Deze ontwikkeling hangt mede samen met portefeuilleontwikkelingen en de toepassing van uitsluitingen binnen beleggingsfondsen. Ook datadekking en methodologische keuzes kunnen invloed hebben op de gerapporteerde waarde.	
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen.	34,0% (53,6%)	31,2% (53,1%)	Niet-hernieuwbare energiebronnen zijn andere energiebronnen dan wind-, zonne-energie (thermisch en fotovoltaïsch) en geothermische energie, omgevingsenergie, getijden, golf- en andere oceaanenergie, waterkracht, biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
		Aandeel opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare	1,2%	1,0% (1,6%)		

		energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen.				
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten.	0,18 (59,6%)	0,14 (61,2%)	Deze indicator toont het energieverbruik van ondernemingen in sectoren met grote klimaateffecten, uitgedrukt per miljoen euro omzet. De gerapporteerde waarde is in 2025 lager dan in 2024. De uitkomst wordt mede beïnvloed door portefeuilleontwikkelingen, beschikbare data, datadekking en de gehanteerde methodologie. Het pensioenfonds heeft deze indicator niet als belangrijkste ongunstig effect geprioriteerd.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben.	2,4% (64,6%)	2,8% (61,3%)	Deze indicator toont het aandeel beleggingen in ondernemingen met activiteiten in of nabij biodiversiteitsgevoelige gebieden, wanneer deze activiteiten negatieve gevolgen kunnen hebben voor die gebieden. De gerapporteerde waarde is in 2025 hoger dan in 2024. De ontwikkeling moet worden gezien in het licht van de beschikbare data, datadekking, portefeuilleontwikkelingen en de gehanteerde methodologie.	<u>Beheersmaatregelen:</u> - Stemmen en engagement Binnen engagement- en stembeleid voor de aandelenfondsen is expliciet aandacht voor biodiversiteit, waterverbruik en chemische stoffen en afvalbeheer.
Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	0,0 (0,3%)	2,1 (2,6%)	Deze indicator toont door ondernemingen veroorzaakte emissies in water, uitgedrukt per miljoen euro beleggingen. De gerapporteerde waarde is in 2025 hoger dan in 2024, maar de basiswaarde is zeer laag en de absolute verandering is beperkt. Daarnaast is de datadekking toegenomen.	
Afval	9. Aandeel gevaarlijke afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	0,13 (47,1%)	0,56 (60,4%)	Deze indicator toont de hoeveelheid gevaarlijk afval en radioactief afval geproduceerd door ondernemingen waarin wordt belegd, uitgedrukt per miljoen euro beleggingen. De gerapporteerde waarde is in 2025 hoger dan in 2024. De basiswaarde is echter zeer laag en de absolute verandering is beperkt. Daarnaast was de datadekking in 2024 zeer laag, waardoor de stijging mede	

					wordt beïnvloed door verbeterde datadekking.	
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping						
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling (OESO)	Blootstelling naar ondernemingen die de principes van het UN Global Compact of de principes van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen op grove wijze schenden.	0,0% (63,8%)	0,0% (61,5%)	Deze indicator toont de blootstelling aan ondernemingen die volgens de gehanteerde datamethodologie betrokken zijn bij grove schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Zowel in 2024 als in 2025 is geen blootstelling gerapporteerd.	<u>Beheersmaatregel:</u> Uitsluitingsbeleid
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Blootstelling naar ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt.	0,4% (63,2%)	0,6% (61,4%)	Deze indicator toont de blootstelling aan ondernemingen zonder beleid of procedures voor het monitoren van naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen. De gerapporteerde waarde is in 2025 licht hoger dan in 2024. De basiswaarde is zeer laag en de absolute verandering is beperkt.	<u>Beheersmaatregelen:</u> Stemmen en engagement
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd.	6,4% (41,9%)	8,7% (55,8%)	Deze indicator toont de gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin wordt belegd. De gerapporteerde waarde is in 2025 hoger dan in 2024. Deze ontwikkeling moet voorzichtig worden geïnterpreteerd, omdat de datadekking in 2024 laag was en de toename van de datadekking invloed heeft op de gerapporteerde waarde.	<u>Beheersmaatregel:</u> Stemmen en engagement Binnen de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor bestuursdiversiteit en genderdiversiteit
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	Ratio man/vrouw in het bestuur van ondernemingen waarin het pensioenfonds belegt.	22,6% (61,6%)	22,4% (60,3%)	Deze indicator toont de verhouding tussen mannen en vrouwen in bestuursorganen van ondernemingen waarin wordt belegd. De gerapporteerde waarde is in 2025 nagenoeg gelijk aan 2024.	Het pensioenfonds heeft dit effect niet geprioriteerd.
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelmijnen,	Blootstelling naar ondernemingen betrokken bij productie of verkoop	0,0% (63,3%)	0,0% (61,7%)	Deze indicator toont de blootstelling aan ondernemingen die betrokken zijn bij de productie	<u>Beheersmaatregel:</u> Uitsluitingsbeleid op controversiële wapens

	clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	van controversiële wapens.			of verkoop van controversiële wapens. Zowel in 2024 als in 2025 is geen blootstelling gerapporteerd.	
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen						
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	BKG-intensiteit landen waarin is belegd (ton per miljoen EUR BBP)	11,8 (6,3%)	11,4 (9,0%)	Deze indicator toont de broeikasgasintensiteit van landen waarin wordt belegd, uitgedrukt in ton CO ₂ e per miljoen euro bruto binnenlands product. De gerapporteerde waarde is in 2025 licht gedaald ten opzichte van 2024. De datadekking is beperkt, waardoor de ontwikkeling voorzichtig moet worden geïnterpreteerd.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen en aandeel landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten, als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht.	- (niet beschikbaar)	0,0% (7,2%)	Deze indicator toont de blootstelling aan landen met schendingen van sociale rechten, zoals bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, VN-beginselen en, waar relevant, nationaal recht. Voor 2025 is geen blootstelling gerapporteerd. Voor 2024 was de datadekking niet beschikbaar.	<u>Beheersmaatregel:</u> Landen uitsluitingsbeleid
Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva						
Fossiele brandstoffen	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen.	0,0% (100%)	0,0% (100%)	Deze indicator toont het aandeel beleggingen in vastgoedactiva die betrokken zijn bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen. Voor deze indicator is in 2024 en 2025 geen blootstelling gerapporteerd.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
Energie-efficiëntie	18. Blootstelling aan energie-inefficiëntie vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva.	5,8% (100%)	4,7% (100,0%)	Deze indicator toont het aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva. De gerapporteerde waarde is in 2025 lager dan in 2024.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
Andere indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren						
Emissies	4. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen.	25,65% (61,2%)	26,48% (61,1%)	Deze aanvullende indicator toont het aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen. De gerapporteerde waarde is in 2025 licht hoger dan in 2024. Deze ontwikkeling wordt beoordeeld in samenhang met datadekking, methodologie en het engagement- en stembelief van de vermogensbeheerders.	<u>Beheersmaatregelen:</u> - CO ₂ -reductiedoelstellingen - Stemmen en engagement Via het engagement- en stembelief dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor klimaatrisico's in brede zin en decarbonisatieplannen in specifieke sectoren.

Mensenrechten	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en - schendingen	Aantal ernstige mensenrechtenproblemen en - schendingen die verband houden met de ondernemingen waarin is belegd, op basis van een gewogen gemiddelde	0,02 (56,5%)	0,04 (61,2%)	Deze aanvullende indicator toont het aantal ernstige mensenrechtenproblemen en - schendingen dat verband houdt met ondernemingen waarin wordt belegd, op basis van een gewogen gemiddelde. De gerapporteerde waarde is in 2025 hoger dan in 2024, maar de basiswaarde is zeer laag en de absolute verandering is beperkt. De ontwikkeling moet worden gezien in het licht van datadekking, methodologie en de beoordeling door de externe dataleverancier.	<u>Beheersmaatregelen:</u> - Uitsluitingsbeleid - Stemmen en engagement Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor mensenrechtenschendingen in brede zin.
---------------	---	---	-----------------	-----------------	--	---

2. Beschrijving van het beleid voor de vaststelling en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Het Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) vormt het uitgangspunt voor de manier waarop het pensioenfonds omgaat met de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingen. Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor de vaststelling van dit beleid. Het Beleid MVB is vastgesteld op 4 november 2025. De implementatie is uitbesteed aan de Beleggingsadviescommissie.

De Beleggingsadviescommissie – aangevuld met externe vermogensbeheerspecialisten en ondersteund door adviezen van de fiduciair adviseur – meet, monitort en rapporteert over de door het pensioenfonds geprioriteerde ongunstige duurzaamheidseffecten. Daarbij wordt periodiek geëvalueerd of de ingezette beheersmaatregelen effectief zijn. Waar nodig kunnen voorstellen worden gedaan voor aanscherping of aanpassing van het beleid.

De beleggingscyclus van het Pensioenfonds start met het uitvoeren van een integrale ALM-studie. In deze studie worden de strategische uitgangspunten voor het beleggingsbeleid bepaald, waaronder de gewenste verhouding tussen rendement, risico en de verplichtingen van het Pensioenfonds. Op basis van de uitkomsten van de ALM-studie stelt het Pensioenfonds het Strategisch Beleggingsbeleid en de Strategische Asset Allocatie (SAA) vast. De SAA geeft aan op welke manier het fonds haar risicoafdekkingen en beleggingen in de komende periode zal inrichten.

De nadere vertaling van het Strategisch Beleggingsbeleid naar concrete beleggingscategorieën vindt plaats via Investment Cases. In deze fase worden, binnen de kaders van de vastgestelde SAA, de relevante eisen en uitgangspunten voor Maatschappelijk Verantwoord Beleggen per beleggingscategorie bepaald. Deze eisen en uitgangspunten dienen in lijn te zijn met het vastgestelde Beleid MVB en vormen de basis voor de verdere kaderstelling, inrichting en uitvoering van de betreffende beleggingscategorieën.

Het pensioenfonds zet de volgende ESG-instrumenten in om invulling te geven aan Maatschappelijk Verantwoord Beleggen:

- Uitsluiten: Het Pensioenfonds zet een uitsluitingsbeleid in om maatschappelijk onwenselijk gedrag of maatschappelijk onwenselijke producten van de beleggingsportefeuille te weren. Het beleid is van toepassing op alle beleggingscategorieën. Omdat het pensioenfonds grotendeels belegt via beleggingsfondsen, is het pensioenfonds-eigen uitsluitingsbeleid niet altijd rechtstreeks afdwingbaar op individuele beleggingen binnen deze fondsen. Daarom beoordeelt het pensioenfonds bij selectie en periodieke evaluatie in welke mate het uitsluitingsbeleid van de vermogensbeheerder aansluit bij het eigen MVB-beleid. Het pensioenfonds sluit uit op basis van de volgende criteria:
 - Ondernemingen die op structurele en grove wijze mensenrechten, arbeidsnormen, milieunormen en anti-corruptie-normen schenden.
 - Ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens, waaronder clustermunitie, anti-persoonsmijnen, chemische-, biologische- en nucleaire wapens;
 - Landen en ondernemingen waartegen een wapenembargo is uitgevaardigd.
- ESG-integratie: Het pensioenfonds verwacht dat de vermogensbeheerder ESG-informatie benut om het risico-rendementsprofiel van beleggingen te verbeteren.
- CO₂-reductie: Binnen enkele beleggingscategorieën zijn decarbonisatiedoelstellingen vastgesteld door de vermogensbeheerders.

Data

Om ongunstige effecten te kunnen meten en eventueel te kunnen beheren maakt het pensioenfonds gebruik van meerdere databronnen. Het pensioenfonds maakt voor beleggingsadviezen en -rapportages gebruik van een fiduciair adviseur. Via de fiduciair adviseur maakt het pensioenfonds gebruik van de daar aanwezige databronnen en gehanteerde methodologieën. De fiduciair volgt een proces om de kwaliteit van de data te waarborgen, zoals checks op consistentie, bewerking en aanvulling uit andere bronnen. Niet alle data zijn beschikbaar. Het gebruik van bronnen en methodologieën kan door de tijd heen wijzigen en kunnen een aanzienlijk effect hebben op de berekeningen van de belangrijkste negatieve-effectenindicatoren en resulteren in hogere of lagere waarden. Per publicatiedatum wordt gebruik gemaakt van onderstaande bronnen.

Ongunstig Effect (PAI)	Databron
1 t/m 16	MSCI
17 t/m 18	Databron van beheerders van vastgoedfondsen
Optionele klimaatindicator 4 voor ondernemingen	MSCI
Optionele sociale indicator 14 voor ondernemingen	MSCI

3. Engagementbeleid

Het pensioenfonds wenst binnen de eigen invloedssfeer invloed aan te wenden om ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheid te adresseren en mitigeren. Hiervoor zet het fonds een engagement- en stembeleid in (betrokkenheidsbeleid). Het beleid is beschreven in het Beleid MVB van het fonds.

De feitelijke uitvoering van het stem- en engagementbeleid is uitbesteed aan de beheerders van de door het fonds geselecteerde beleggingsfondsen. Het pensioenfonds beoordeelt periodiek op welke wijze deze vermogensbeheerders invulling geven aan engagement- en stemgedrag en hoe daarbij relevante duurzaamheidsfactoren en geprioriteerde ongunstige effecten in aanmerking worden genomen.

Voor de aandelenportefeuille, bestaande uit zowel ontwikkelde als opkomende markten, wordt Northern Trust Asset Management (NTAM) als vermogensbeheerder ingezet. NTAM voert een actief stewardshipbeleid waarin engagement en proxy voting een centrale rol spelen. Via directe en collectieve engagements en door stemmingen op aandeelhoudersvergaderingen tracht NTAM invloed uit te oefenen op ondernemingen waarin wordt belegd. Daarbij kunnen thema's aan de orde komen zoals klimaatverandering, mensenrechten, biodiversiteit, goed bestuur en diversiteit.

De volgende PAI-indicatoren kunnen hierbij in aanmerking worden genomen:

- **Klimaatgerelateerde indicatoren**, zoals broeikasgasemissies (PAI 1-3), blootstelling aan fossiele brandstoffen (PAI 4) en energieverbruik (PAI 5-6).
- **Biodiversiteit**, met name bedrijfsactiviteiten in of nabij kwetsbare biodiversiteitsgebieden (PAI 7).

- **Sociale indicatoren**, waaronder schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of de OESO-richtlijnen (PAI 10), het ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor naleving daarvan (PAI 11), de niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (PAI 12) en genderdiversiteit in bestuursorganen (PAI 13).

Door middel van engagement en stemgedrag tracht NTAM het gedrag van ondernemingen positief te beïnvloeden. Daarmee kan het pensioenfonds, via de geselecteerde vermogensbeheerder, bijdragen aan het mitigeren van negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren binnen de aandelenportefeuille.

4. Verwijzing naar internationale normen

Het pensioenfonds laat zich in het beleggingsbeleid leiden door internationaal breed gedragen normen en richtlijnen voor verantwoord ondernemingsgedrag. Deze standaarden vormen een belangrijke basis voor het beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen. De volgende kaders zijn richtinggevend (niet-limitatief):

- **UN Global Compact** – Het pensioenfonds streeft ernaar dat alle beleggingen in lijn zijn met de tien principes van de UN Global Compact op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en anticorruptie.
- **OESO-richtlijnen** – Deze richtlijnen omvatten verwachtingen van overheden over maatschappelijk verantwoord ondernemen, met aandacht voor mensenrechten, milieu, corruptiebestrijding, belastingen en transparantie. Veel vermogensbeheerders gebruiken deze richtlijnen als basis voor het uitsluitingenbeleid en de actieve dialoog met bedrijven.
- **Klimaatakkoord van Parijs** – Het Klimaatakkoord van Parijs stelt als doel de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder 2°C, bij voorkeur 1,5°C. Binnen aandelen ontwikkelde markten en high yield (of hoogrentende obligaties) wordt ernaar gestreefd dat de beleggingsportefeuille op termijn in lijn komt met deze doelstellingen.

Het pensioenfonds belegt volledig via beleggingsfondsen en heeft bij deze beleggingen geen directe zeggenschap over individuele posities. Daarom toetst het fonds in het selectie- en evaluatiebeleid in welke mate het door de beheerder gevoerde beleid aansluit bij het eigen MVB-beleid en bij de naleving van internationale normen, waaronder de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen. Hierbij maken beheerders gebruik van eigen databronnen, methodologieën en raamwerken om te bepalen of sprake is van schendingen door ondernemingen. De toepassing hiervan maakt onderdeel uit van de periodieke monitoring die wordt uitgevoerd door de fiduciair adviseur.

Klimaatscenario's

Toekomstgerichte klimaatscenario's maken onderdeel uit van de ALM-studie die periodiek wordt uitgevoerd. Het fonds onderzoekt momenteel de mogelijkheden voor de verdere inzet van klimaatscenario's ten aanzien van beleidsvorming, portefeuilleconstructie en risicobeheersing.

5. Historische vergelijking

In de tabel van deze verklaring worden de effecten over meerdere jaren met elkaar vergeleken. Op dit moment wordt gerapporteerd over de jaren 2024 en 2025. De historische vergelijking zal de komende jaren worden uitgebreid met meerdere referentieperioden, waardoor ontwikkelingen over een langere periode beter kunnen worden beoordeeld. Ten aanzien van de belangrijkste ongunstige effecten merkt het pensioenfonds het volgende op:

- **Klimaatgerelateerde indicatoren (PAI 1 t/m 4)** - In 2025 is een verbetering zichtbaar ten opzichte van 2024. De totale broeikasgasemissies, koolstofvoetafdruk en broeikasgasintensiteit zijn afgenomen. Ook de blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen is gedaald.
- **Schendingen van VN Global Compact of OESO-richtsnoeren (PAI 10)** – Door het uitsluitingsbeleid is zowel in 2024 als in 2025 geen blootstelling gerapporteerd aan ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van deze internationale normen.
- **Blootstelling aan controversiële wapens (PAI 14)** – Door het uitsluitingsbeleid is zowel in 2024 als in 2025 geen blootstelling gerapporteerd aan ondernemingen die betrokken zijn bij de productie of verkoop van controversiële wapens.

De ontwikkeling van de belangrijkste ongunstige effecten is daarmee overwegend positief of stabiel. Daarbij merkt het pensioenfonds op dat de uitkomsten mede afhankelijk zijn van de beschikbare data, de datadekking en de gehanteerde methodologieën van externe dataleveranciers en vermogensbeheerders. Wijzigingen hierin kunnen invloed hebben op de gerapporteerde waarden. Hierdoor kunnen waarden in bepaalde jaren verbeteren of verslechteren, zonder dat dit noodzakelijkerwijs duidt op een daadwerkelijke wijziging van de duurzaamheidsprestaties van de portefeuille.

Daarnaast worden ook andere indicatoren, waarop niet als belangrijkste ongunstige effecten wordt gestuurd, meegenomen via ESG-integratie in het beleggingsproces en, waar relevant, via stembeleid en engagement met ondernemingen. De ontwikkeling van deze indicatoren wordt beoordeeld over een langere periode, waarbij rekening wordt gehouden met trends, datakwaliteit en structurele verbeteringen.